

homo postmodum teneat illa confiteri dum redeant ad memoriam. sed si non redeunt. nihilominus homo saluabitur si fecerit sufficientem diligentiam recordandi. cum deus non obliget ad impossibile. **A**lt igitur additio frustra cum deus de obliuione. Similiter cum dicitur de contritis potest esse noxia. Similiter et male exprimitur si in quantum possum et debeo. Sufficit ei quod intentio sit bene regulata. **H**ic ad extremum quam noxia sit obliuio peccatorum. quod non delectat virtute confessionis sacramentalis. ac proinde virtus clauium que remittit magnam partem penarum debitarum. ad huiusmodi peccatorum deletionem non sic efficaciter applicat. prout fit circa peccata que sacramentaliter et expresse sunt confessata.

Adhuc de eodem

statuto.

Tem ad questionem sibi factam per vicarium carthusie super statuto carthusie de absolutione a peccato mortali et de consuetudine ordinis. super hoc respondit. sub correctore cum reuerentia loquendo. non apparet quod talis reseruatio sit conueniens. nec consona euangelice libertati. quod non tenemur confiteri de venialibus. **E**t quod ad mortalia distinguenda non est habilis regula generalis et infallibilis per humanam sapientiam. Propterea talis reseruatio non est nisi laqueus animarum. profertim in mortali. **P**otest tamen fieri reseruatio de certis mortalibus manifestis. et que transeunt in opus exterius. quod de cogitationibus noxiis est aut inutile reseruatorem adhibere. **I**tem idem ad quandam carthusiensem sic scribit. **R**ecipi quod in constitutionibus vestris non dicitur quod omnis mortalis culpa sit maiori reseruata in foro confessionis. sed quod grauis culpa. **E**t certe tolerabilis et salubris est hec constitutio. si bene fuerit declaratum qualis culpa debeat merito grauis reputari. **E**t ita saluatur honor patrum constituentium. **E**t mihi loquimur euitatur omnis inportabile super certis peccatis. **Q**ualis autem fieri debeat aut possit interpretari quod est grauis culpa puro notatum fuisse oportet in ultimis scriptis licet inculcatis domino. **D**ifinaldo respondendo tali questionem. **S**i de solis venialibus debeant absolui commissa a priore.

Item nota quod nullus tenetur confiteri peccata venialia lege diuina. nisi sit ad hoc specialiter obligatus per votum vel particulare statutum. quale non debet leuiter fieri. **E**t quod

magis expediret cessare a confessione talium quam nimiam incurere solitudinem. que plus impediret aliquam quam fructus confessionis inuaret. **A**lioquin etiam confessione facta oportet sepe iterum profiteri. et sic deinceps sine termino. attento quod vix facimus aliquid ubi non possumus rationabiliter formidare de peccato veniali. **¶ Finit.**

Sequitur auisamentum eiusdem per modum confessionis in religionibus non lapsis audiendi

Item expediret esse suasi pro prius carthusie et celestiniis ut eorum superiores haberent a domino papa latissimam absoluedi in foro penitentiali licentiam. sic apparet mihi quod confessores ordinati per singulos conuictus habeant magnam et amplam potestatem absoluedi nedum de venialibus solis quod talis esset irrationabilis et intolerabilis restrictio. sed etiam de mortalibus profertim occultis. non quod absolueret de quibus mortalibus. **N**on autem deberet remittere ad superiorum et quam non relinqueret arbitrio confessorum iuxta qualitatem confitentis. **A**ttento primo quod consultum est penitentem mittere in purgatorium cum pura penitentia. quam cum magna non implenda vel forte non alias confitendo detrudere in infernum. **R**ursus attento. quod non obstantibus tot decretis super penitentibus in iungendis coloribus est doctorum sententia quod omnes penitentem in foro sacramentali sunt arbitrarie intelligendo de peccatis occultis. **D**etere pro manifestis regule et discipline in religionibus ordinate possunt rationabiliter exigi et ab inuitis. **E**t hic habet locum quod dicitur in terrore aliorum. et ne facilitas venie in centum tribuat delinquendi. et nullo modo de occultis que penitus non confiterentur nisi vellet. licet in hoc se danaret. sed tam horrendo discrimini non occasio prestanta. cum tam misera ve ve ve sit et totiens expta fragilitas humane conditionis. **¶ Finit.**

Distinctio magis

stralis et breuis. eiusdem de modis excoicationum et irregularitatum et absolutiois ab eisdem.

Excoicationum tot sunt genera quot excoicationum. et profertim iudicant irregularitates que dicunt impedimenta ad excoicationes legitimas exercens. **E**xcoicationum alia est naturalis.

De excoīcatōe ⁊ ei' absolutiōe

alia ciuilis. Naturalis est hec vita corporalis. cui mors opposita potest dici excoīcatio. Ciuilis est multiplex. Quedā fm leges spectātes ad cōīcatōnē tpalem pūris vite. de qua spectat ad dños legistas. Alia est ecclīastica fm canones ⁊ instituta. que spectant ad aīam/in ordine ad vitā etnā.

Ecclīastica cōīcatō de qua magis ad ppositū spectat/cōsiderat' duplr. Uno mō ad deū. Alio modo ad primū. Cōīcatō ad deū. est stat' seu vita grē gratū faciētis. cui opponit' generalr oīs excoīcatio q̄ cōtrahit' ex mortali pctō. sic q̄ nequeat talis excoīcat' exercere legitimos act' / p̄fertī sacramēta sine pctō. Cōīcatō ad primū seu publica tractat' ⁊ intendit' p canoīstas. dñi loquūf de excoīcatōe ⁊ irregl'aritate. Est at' excoīcatio seu irregl'aritas/sub duplici dīna. Quedā est oīno sine peccato. quedā ex pctō exīte vel p̄sumpto. Exēplū primi sicut bigamia. sicut iudiciū latū in causa sanguinis ex officio. sicut seruit'. sicut lepra. vel mutilatō. vel officiū vile. ⁊ filia. que distrabūt ⁊ impediunt ab exercitio diuinaz ministratiōnū. necnō ⁊ ab ordinū susceptiōe repellunt. Exēplū secūdi sicut excoīcatio late sententie ab hoīe vel a iure. p̄pter cōtumaciā verā vel p̄sumptā. Et hec est acceptō cōmunissima. q̄ subdiuidit' in varias spēs velut innūerabiles. Tñ in generali. Quedā est reseruata pape. sicut etiā irregl'aritas que cōtrahit' ex hmōi excoīcatōe. dñi quis se miscet in diuinis excoīcat'. recipiendo vel exercēdo sciēter ⁊ a pposito. Altera est irregl'aritas que nō ita reseruāt. sed eam tollere p̄t sacerdos simplex. sicut in excoīcatōe minori/que suspēdit hoīez a celebratōe. quēadmodū sit si quis p̄cipauerit sciēter cū excoīcat'is. nō tñ in crimine. sed ex quadā verecūda pietate. ⁊ in casib' nō concessis. Casus at' p̄clares huiusmodi suspēnsionū ⁊ irregl'aritatū querēdi sunt a iuristis ⁊ ab institutis religionū seu cōmunitatū. qz cōsurgūt ex sola constitutiōe positiua. ⁊ aliqñ sine crimine. licet nō sine rōne. p̄pterea condēnabil' est contēptus. Proinde q̄lis d̄z esse forma absolutōis sup excoīcatōib' ⁊ irregl'aritatibus in foro exteriori ⁊ publico. sciat' a iuristis. qm̄ in foro conscie/nō req̄ritur certa forma. nec de necessitate sacramenti. nec de necessitate p̄cepti. Sed sufficit di

cere vt supra. Ego absoluo te in noīe patris ⁊ filij ⁊ spūs sc̄i Amen. cū intentōe absolutōdi. Expediit autē vt hec intentō sit la tissima. que seraf' super oīm casu in q̄ potest p̄fessor absoluerē tā de sententijs quā de pctis. Et ita sufficit hec forma poib' sine multiplicatōe verbor'. Adde q̄ absolutus in foro exteriori de excoīcatōib' tenet nihilomin' causas excoīcatōnū sacramentalr cōfiteri vt q̄ verberauerit dericū. ⁊c. Non enī fit publice sacramētales cōfessio ad quā obligat ius diuinū. Et quib' oib' colligi pōt' q̄ multa a plerisq; addunt' frustra in absolutōe sacramētales. ad absolutōnem penitus nihil faciētia. In hoc enī q̄ confessor q̄libet cū intētiōe actuali vel habituali dicit ego te absoluo In noīe pa. ⁊ fi. ⁊ spūs san. oīnia cōprehendit sc̄z auctoritate mibi cōmissa vel qua fungor. hanc enī conditionē p̄supponit ipsa absolutio. Itē a pctis tuis mibi confessis supflue addit'. quoniā de nō cōfessis nō absoluit. Itē et restituo te vnita ti sancte ecclie ⁊ sacramētis eius. Si enī absolutus est. ex se qz fidelis est/iā restitutus est. Ceterē conditōnes patent supra.

Vtz vt supra tactū est si q̄s fuerit a iure. vel ab hoīe suspēsus aut maiori excoīcatōe inmodat' seu irregl'aritate irretit' notoria aut cōtumaci aut certe illa q̄ sedi aplice est refuata. ⁊c. in taliū casuū absolutōe p̄script' est modus videlz in sacris canonib' vt eomō nodū religēt' q̄ quis fuerat alligatus. Et hec absolutio simplici sacerdotis transcēdit p̄tatem saltē ex iure positiuo. Sicut eodē iure eius p̄tati ablati sunt casus epales aut alioz superiorum. Sicut ⁊ in institutiōib' religionū p̄pter artiorē sui status custodiam que pctā seu casus soli prelato reseruātur q̄uis de per se q̄libet sacerdos ab eisdem posset absolute dūmodo vltra suam potestātē p̄ncipalē non excederet. Patet quoq; q̄ multa ⁊ in ipsa absolutōe superiorū casuū criminū excoīcatōnū irregl'aritatū. ⁊c. ab ipf' p̄latis adiūciāt supflua et nihil ad absolutōem spectantia. Nā etiā in talib' sufficit ad cōdem formā addere solūmodo clausulā vel clausulas a iure institutas. q̄ bus irretit' enodet' seu a nodis absoluat'. vt dicēdo auctoritate summi p̄fificis vel grē aut priuilegij cōcessi vel dati. ⁊c. Ego te absoluo a tali excoīcatōe irregl'arita

B

re interdictio suspensione quā tali vel tali sententia incidisti. et sicut congruit et autoritas concessa aut virtus gratie apostolice seu privilegij se extendit. **Q**uod autē addit in quatuor gratiā in conspectu diuine maiestatis fuerit. nihil facit ad rem.

De iniunctione penitentie

Ed de iniunctione penitentie diuerse sunt opiniones suas rationes adducetes. an autē absolutioem vel post absolutioem iniungenda sit penitentia quae confessionis in diuina comes est ad hoc enim confessio fit quo vulnus inflictum detegat. ad hoc penitentia iniungit ut vulnere detecto salutare remedium adhibeat. Et licet incerte sint penitentiae nostrae nec quae lance diuino iudicio nostrae ponderet offensam. tamen abundanti misericordia ac pietate ipsius hoc concessum est fidelibus. ut sacramento confessionis ac remedio penitentiae etiam minus sufficientis iam saltem a mortis eterne sit ereptus supplicio qui fuerat damnandus etiam si ob modicam penitentiam iniunctionem longius sit cruciandus quibus tamen cruciatibus etiam multiplex remedium suae sponse aliunde prouidit christi cuius proprium est misereri et cuius misericordiae non est numerus. **D**e illo autē an ante vel post absolutioem iniungenda sit penitentia nil videtur obesse homini simplici et contrito seu dolenti corde ad confessionem venienti et ad satisfactionem parato. **I**n ipsa autē iniunctione penitentiae si sit occurrit reprehensio super multiplicatoem verborum. penitentiae in nullo suffragantur. **S**icut enim confitens caueat ne aliquid immisceat quod tantum sacramentum executione indebita. ybositate inopportuna. oratione falsa. simulatione fraudulenta ac ceteris quibuslibet malis violet fructus eius tollat ita non minus ipse confessor locum dei tenens atque eius gerens vices sacramentum confessionis reuerentiam exhibeat. et eius verba statim scripta sint ponderata ne et ipse in tali loco adducat quicquid quod cum verborum subtilitate nec non multiplicatoem aut insolita forma platio nis possit ostentare magis ceteris confessoribus idoneum intelligentem doctorem sanctioribusque his et ac si libere conditionibus plerisque per nefas confessoribus non solum fama et fauor a lingua sed etiam a manu crescit pecunia. et cathedra moysi quam dominus laudauit. istis atque alijs modis vertit in cathedras numulariorum

et colubas vendentium. quos idem ipse euertit et de templo eiecit. **P**rimo simpliciter igitur confessio nempe et veritas presupponit simplex etiam fiat absolutio aut cum timore et magna cautela ad superiores si oportet remissio iuxta superius dicta. demum per absolutioem vel ante. (quod ad penitentiam nolumus detinere/ eo quod non obstat huic sacramento) simplex etiam fiat penitentiae iniunctio.

Hoc notabile

quod sequitur multum concordat cum dictis domini Joh. Gerson ita quod videtur etiam ab ipso positum.

Nota forma absolutiois a peccatis sufficiens et necessaria est: **E**go absoluo te. **S**ed satis prouidenter permittit auctoritate ecclesiae a quo confessor accipit potestatem absoluendi in susceptione ordinis. **S**ed quia illa potestas est retenta in manu superioris nisi committatur. ideo dicitur et ordinis. **E**t si loco huius clausulae permittatur auctoritate quae fungatur non est vis. **I**dem enim valet. **D**enique nota quod satis prouidenter apponitur in forma supra dicta a peccatis tuis. ad denotandum de quo fiat absolutio vel de quibus. **D**e vero dicatur a peccatis tuis et a circumstantiis eorum hoc secundum totalem est superfluum. **Q**uia autem circumstantia est peccati aut non. **S**i sic ita dictum est a peccatis tuis. **S**i non. non cadit sub absolutioe. **C**ontra quod dicitur de contritis. periculosum est et potest esse damnosum. quod nondum contrita sed etiam attrita peccata post absolutioem delerentur per gratiam post aduenientem. **E**t melius post declarabitur. **H**oc autem quod est contritum omnino excluderet attrita. sicut album nigrum. et cetera. **D**enique hoc est iniungere scrupulum desperationis praesertim in mortis articulo existens. **N**ulli enim constare potest si vere de peccatis conuertatur. **C**um igitur audit se absolutum a contritis incipit dubitare et vacillare super sua absolutioe. maxime cum inimicus in mortis articulo toto posse insultat ad deiciendum hominem a sua spe et fiducia et sepe dolor corporis est vehemens. ita quod homo nullam deuotionis gratiam seu contritionem attestantem sentire possit. sicut et etiam in sanitate hominis sepe sine culpa sua propter multas rationes auferitur gratia deuotionis. **T**ollitur igitur per hoc fiducia vel minuitur. et datur occasio ruinae seu desperationi. **E**t si enim vere ita sit quod absque contritione peccata non deleantur. tamen homo sepe veraciter conuertitur.

De absolutione

vel in ipsa absolutōne cōtrictio virtute sa-
 cramenti infundit. et hoc hominē vt pre-
 dixi latet. et cū audit a contritis/ capit oc-
 casionem mutandi et dubitandi. et p cō-
 sequens piclitandi. **¶** Et si dicat de ob-
 litis. similiter est supflūū. quia nō potest
 confitēs de pctis oblitis absolute absol-
 ui. qn ec teneat cōfiteri si i futur recordef
¶ Nec valet dicere q libēter cōfitereris si
 ne que velles cōfiteri si eoz haberes mēo-
 riam. qz staret q cōfiterens vellet qn cōfite-
 ref. et nō vellet qn recordabit. Aut forte vo-
 luntatē hz bonā in generali de cōfiterendo
 oia que occurrūt/ quā nō haberet de con-
 fitendo si in spēali aliq occurrerent. sicut
 manifestū est et declarari posset p sylogis-
 mū incontinētis extra passionē existētis.
 Et hoc diffuse declarari pōt tempe suo. **¶**
¶ Itē male exprimit si et inqntū possum
 et debeo. qz si non pōt nō debet se ingerere
 ad audiēdū. Et si forte occurrit casus sibi
 impitens. dz remittere ad supiorē. **¶** S3
 sufficit q intētio cōfessoris sit bñ reglata.
 Nec est idē dicere. si et inqntū possum et di-
 cere. Autoritate mibi pmissa. qz p mō
 dus loqndi/ est dubitantiū. et p cōns piclo-
 sus. vt iā statū supra dictū ē. scōs aut asser-
 tiū. **¶** Et dz intelligi autoritate. i. p autori-
 tatē. **¶** Nota illa p̄clia. In noīe pa. et fi. et
 addit ad denotādū q a deo ē qd absoluit.
 Vel qz oia sacra fiūt in p̄tute fidei trini-
 tatis et passiois. Iesu xpi dñi nri. Nec ē (vt
 thomas dic in tertia pte summe) de suba
 absolutōis. s3 relinqt arbitrio sacerdotis.
 q cū sit vt instrāl̄ p̄currēs. siue vt mini-
 ster absoluat. p̄uenienter apponit illd qd
 prin3 ad primā autoritatē dei sc3 vt dicat
 Ego te absoluo in noīe pa. et. Quia tñ b
 nō ē determinatū ex p̄bis xpi. **¶** Dcūqz liga-
 ueris sup terrā. sicut in baptismo/ talis
 appositio ibi. et non in baptismo relinqt
 arbitrio sacerdotis.

Aliud notabile ei'

dē vt videt de p̄mis motibz et consensu

Drandū q sunt mot' p̄rio pri-
 mi. Et sunt mot' scōo p̄mi. Et
 sunt mot' q cōsistūt in cōsensu
 Dor' p̄rio primi sunt tres i
 quibz nō est aliqō pctm mortale vl' venia-
 le. qz nō attingūt volūtātē nec vt libera ē
 nec vt natura. **¶** Prim' ē titillatio in carne
 siue suggestio facta. excitās ad libidinem

Scōs ē delectatō i appetitu sensitio tā-
 tū circa illd qd caro suggerit. **¶** Tert' ē desi-
 deriū iprouisum. p̄sequēdi illd in opus
 Dorus autē scōo p̄mi sunt illi q attrin-
 gūt volūtātē vt natura est nō vt est arbi-
 trio libera seu libatina. Et sunt tres. **¶** Pri-
 m' ē motus delectatōis in volūtate. **¶** Dele-
 ctādo appetitui sensitio. **¶** Scōs est cōsen-
 sus subit' volūtatis in delectatōz. **¶** Tert'
 est cōsensus subit' seu desiderū. p̄sequēdi
 in op'. In his est tñ pctm veniale. **¶** Ita q
 in p̄rio gradu est tñ pctm veniale. **¶** In
 scōo mediū. **¶** In tertio limes seu termi-
 n'. **¶** Isti sunt cōsensus i qbz cadit pctm
 mortale de pctō saltē qd cadit sub p̄hibi-
 tōe. **¶** Prim' est cōsensus interpretatiū in de-
 lectatōz. q fit. qn ex delectatiōe volūtatis/
 intantū absorbet rō/ vt nō possit intēde-
 re iudicio. et volūtas negligit mouerōz
 ad iudicandū et p̄mittit tps trāsire q pos-
 sit deliberare. **¶** Scōs ē cōsensus ver' in de-
 lectatōz. habito etiā iudicio rōis in oppo-
 sitū certo. **¶** Tert' ē cōsensus in op'. ver' et
 deliberat'. etiā si op' nunq̄ seq̄tur. qd q
 dē p se est pctm mortale. **¶** In ait saluator.
 Qui viderit mulierē ad cōcupiscendū eā.
 statim mechatus est eam in corde suo.

Opusculū eiusde3

sup absolutōe confessionis sacramentalis

Ratio tibi3 par. frat. charissi-
 me. **¶** Pet' p̄rio. si apō aliqū
 doctorē repiat forma auten-
 tica absolutōis sacramentalis
 Rūdeo q sic. **¶** Et de hoc vi-
 deat summa cōfessor. vel berrelina sup b
 verbo absolutio p̄ma q̄stioe. **¶** Utz forma
 absolutōis debeat fieri sub mō indicatio
 Et fm illa q repiunt ibidē patebit satis
 r̄sio. **¶** Ad illd quod scōo petis. sc3 q sit for-
 ma sufficiens. **¶** Deñ ad tertū. qd q̄ris
 vñ tot varietates in forma ista absolutio-
 nis. **¶** Respōdeo/ q ex ignorātia vel negli-
 gētia sufficiēter inq̄rendi q agenda sunt
 circa sacramta. **¶** S3 cur plus inq̄s circam
 istā formā q̄s circa alias. **¶** Ratio vna est qz
 alie forme/ dicūtur publice et inueniūtur
 scripte sicqz leguntur. **¶** Sic autē occulte et
 absqz libris et arbitris fit negociū. **¶** Pōt et
 alia rō dari qz act' cōfessionis et absolutō-
 nis/ est quidā act' iudicialis. vbi viderur
 sufficere q sacerdos iudex/ explicet sentē-
 tiā suam qbuscunqz verbis. dum tamen

3

intendat absoluere. sicut dicim⁹ in matri-
 monio q^o p^o sensus interior amboz. signi-
 ficat⁹ exteri⁹ qualibuscūq; verbis. immo
 r^o signis. sicut i muto. sufficit ad matrimo-
 niū contrahendū. ¶ Deniq; p^o solutione
 alioz q^o sitoz r^o declaratione p^o missoz scri-
 bā tibi modū q^o vroz in hmōi absolutioni
 b^o ¶ **U**n si nihil dubitat de excōicatione
 p^o tracta. Dico p^orio p^o modū imp^oicationis
 q^o de p^ognio p^omittit. Dñs noster Ihs xps
 te absoluat. vel parcat tibi de⁹. vel dū mo-
 ra maior est. Miserere tui om̄s deus. rē.
 Deinde subiūgo cū intēione interiori ab-
 soluēdi q^ontū possum r^o fm̄ autoritatē mi-
 hi p^omissam. Et dico Ego te absoluo a pec-
 cat^o tuis. In noīe pa. r^o fi. r^o s. f. Amē. ¶ Nec
 oportet aliō addere. nec istō p^onomē alijs
 nec istō adiectiuū oībus. nec istō oblitis
 nec illō p^otritis. Immo p^ot nocere si ponit
 hoc adiectiuū p^otritis. cū virtus sacramē-
 talis absolutionis valeat sup^o p^octā solum
 attrita. licz nondū p^otrita. Et ita ē additio
 q^odāmodo distrahēs q^o p^osupponit contri-
 tionē p^ocessisse q^o non sp^o p^orequit vt dictū ē
 ¶ **N**ec oportet addere q^ontū possum r^o
 adhuc min⁹ istō inq^ontū debeo. qz sepe sa-
 cerdos non tenet aut d^oz absoluere. r^o ita ē
 additio distrahēs. ¶ **I**te nec oportet ad-
 dere autoritate mihi commissa rē. oīa enī
 talia sufficient⁹ fūit r^o valēt p^o intēione in-
 teriore quā h^o sacerdos vel habuit in vo-
 lēdo absoluere. ¶ **U**n p^o regula teneat q^o for-
 me sacramtoz dñt eē absolutez nō condi-
 tionales. Et si opponat q^o in baptismo d^oz
 q^ontū. Si tu non es baptisat⁹. e. r. b. rē. Rñ
 deo q^o illa conditio non se tenz nec tenere
 d^oz ex p^ote forme s^o solū referēda ē ad expli-
 cationē intēionis quā h^o sacerdos. quā
 intēione ideo explicat ne puret velle ba-
 ptisare p^ouez iā baptisatū. r^o ita facere iū-
 riā sacramto. ¶ **U**n apō deū sufficeret inten-
 tio interior sine tali explicatione. nisi qz
 sic ecclia voluit fieri cā dicta. Si eēt in
 dubio q^o aliq^o h^oet de hostia posita añ
 eū dū celebrat r^o nescit plane si consecrata
 sit iā vel non. vt pura qz nescit si ptulerit
 sufficient⁹ s^oba rē. ¶ **L**ū si necessaria sit secu-
 ritas āplior⁹ / sufficient⁹ q^o homo cū intēio-
 ne ista q^o non irēdit consecrare istā hosti-
 am si sit consecrata. dicat s^oba consecratio-
 nis. q^ouis tal⁹ repetitio non sit passim fa-
 ciēda. nec eēt in h^o assuecēdū. ¶ **A**ddat⁹ q^o
 p^odicta forma absolutionis sacramtal⁹ suf-

ficit in q^ocuq; absolutione p^o p^octis siue si-
 at confessio p^o vnā absolutionē iā datā si-
 ue non. ¶ **N**ec oportet dicere Absoluo te ab
 isto peccato rē. s^o sufficit sicut p^ori⁹. Deniq;
 tuti⁹ obfua⁹ breuis r^o succincta forma ab-
 soluēdi p^odicta. q^o dū fūit tot additiones
 q^o vel sunt sup^oflue vel q^oz distrahētes aut
 ipeditiue. ¶ **L**etex q^oad absolutōz de excō-
 municatione. Rñ det⁹ q^o in foro p^oblico nō
 sacramtali / nulla certa forma req^orit⁹ suf-
 ficat q^o ille q^o h^oz p^otrāe iudiciariā. significet
 intēione suā q^o vult talē absolutū esse. ¶
 Porro q^o ad sacramtalē absolutionē q^oyl-
 teri⁹ req^orit⁹ r^o circa cui⁹ omissionē m^olti de-
 ficiunt p^ocisa forma non ita req^orit⁹ sicut in
 alijs sacramtis. ¶ **U**n ista forma sufficit cū
 intēione interiori sicut p^ori⁹ explicabat.
 Ego absoluo te ab excōicatione vel excōi-
 cationibz rē. Et p^ot addi. licz non sit neces-
 sariū istō. Et restituo te sacramtis ecclie
 r^o orōibz diuinis. In noīe pa. r^o fi. r^o s. f. ¶
 Uez q^o ad minozē excōicationē q^o s^obit ex-
 p^orticipatione cū excōicatis sufficit eadem
 forma. ¶ **S**z q^oad excōicationē largo noīe
 dictā q^o s^obit ex q^olibet peccato mortali q^o
 sepat hoīem a deo. puto q^o non req^orit⁹ spe-
 cial⁹ formula s^o sufficit alia q^o dicta est pro
 p^octis. ¶ **A**mpli⁹ p^o q^oad irreglaritates cō-
 tractas celebrādo i excōicatōe vel alio ta-
 li modo / sicut hēf in p^ostitutionibz decre-
 talū. forma nō est certa r^o p^ocise req^osita. cum
 sit q^odā act⁹ iudicial⁹ mag⁹ q^odāmodo q^oz ordi-
 nis. Nihilom⁹ p^ot p^ogruesic dici sicut etiā
 p^oriarioz vsus h^oz. Ego absoluo te ab irre-
 glaritate vel irreglaritatibz si sint plures:
 r^o restituo te sacramtis ecclie. r^o dispēso tectū.
 Et h^o ponūt p^o futuro tpe vt hō legitie pos-
 sit celebrare v^ol^oti sacramtis. Deniq; addit⁹
 In noīe pa. r^o fi. r^o s. f. Amē. ¶ **A**dē ad id
 q^o inquiris si sit expediēs in iniūctione
 penitentie dicere. Omnia bona q^o facies /
 sint tibi p^o generali penitētia. Rñ deo q^o sic
 qz p^o hūc modū / oīa talia bona. habent v^o
 satisfactoriam. licet non tantundē sicut si
 specialiter iniūgerent⁹ r^o fierent. r^o hoc pro-
 pter obligatōem maiorē r^o obedientiā in-
 de sequentē. Sed nō esset secuz specialiter
 iniūgere talia r^o talia om̄ia sic debere fi-
 eri. propter periculū transgressionis r^o cul-
 pe seu inobediētie inde cōsequētis.

Tenor⁹ questionis
 de q^o fit sup^oius mētio in summa confessio-

De absolutione

rū libro. iij. ti. xxxiij. q. xci. fm quottatōz
libri mei sic se habet. quia post cōfessioez
cōtriti pectoris regulariter dōz subseq ab/
solutio sacerdotis. q̄ro an forma absolu-
tionis in sacramēto penitentie/debz dici
sub mō indicatiuo. Rūdeo fm albertū in
scriptis sup. iij. sentētiar. distin. xvij. **Pi-**
cendū qd̄ sic p̄ter sacri certitudinē. sed q̄
p̄cedit de peccatio hoc est de bñ esse sacra-
ti r nō de esse. **Uñ** conueniēter dōz. dñs te
absoluat ego auēte q̄ fūgoz absoluo te a
pctis tuis in nomie pa. r fi. r s. amen **Et**
hāc formā exposuit magister iohānes de
verziaco in scolis in lectiōibz suis. **Tho-**
mas etiā i vltia pte summe sue. q. lxxxij.
ar. iij. concordat cū hoc. dicit enim q̄ de for-
ma substantie est/ ego te absoluo. sed p̄mit-
tis orō miserat tui omps de? r̄c ne effect?
sacri impediā ex pte penitētis **Itē** qz sa-
cerdos nō p̄ria autoritate absoluit s̄ q̄
minister p̄ueniēter aliqd̄ apponit. ego te
absoluo in noie p̄ris r fi. r s. amen **Uel** p
p̄tute passiōis xpi **Uel** auēte dei/ sicut dy-
onisi? exponit. iij. ca. celestis hiera. Quia
tū hoc nō est determinatū ex v̄bis xpi sic
in baptismo talis appositio relinq̄t in ar-
bitrio sacerdotis **Seq̄t** alia q̄stio/ vtz
req̄rit ipositio manuū sacerdotis in sacra-
mēto penitētie Rūdeo fm tho. vbi supra
ar. iij. dōm q̄ nō qz hoc sacm nō ordiā
ad p̄leq̄ndū aliquā excellētiā grē/ s̄ ad re-
missiōz pctōz **Maḡ** etiā in hoc sacro cō-
peterz crucis signio/ q̄s man? ipositio **In**
signū q̄ p̄ signū crucis xpi/ remittit̄ pctā
r̄m nō est de nēcitate sacri hec ibi.

Questi in super si

hō absolūt? a penaz a culpa. fm formā so-
litā cōferri in articulo mortis moriēs in il-
lo statu/ euolēt statū ad celū. Rūdeo q̄ a ra-
dice vidēdā ēēt hic tota materia de indul-
gētis/ ad plene rēspōdēdū. **Pro** q̄ videā
doctozes in. iij. sniaz. r alie summe. dico
tū q̄stū spectat ad p̄ns/ q̄ absolūtō illa so-
let dari de pctis cōtritis r cōfessis **Si** ergo
pctā sint q̄ nō sunt sacralr cōfessa. sic sunt
pctā oblita nō oportet q̄ de illis fm for-
mā absolūtōis deē indulgētia. **Et** q̄ p̄z q̄s
tū expedit nō dari obliuōi pctm̄ s̄ illa ex-
p̄sse cōfiteri hira copia sacerdotis. p̄tz vltra
q̄ in absolūtōe sacramentali nō oportet di-
cere absoluo te a pctis oblitis **Ulex** est tū
q̄ qz de? non obligat ad ipossibile si pctā

oblita nō veniāt i mēoriā. facta diligētia
sufficiētī/ r hō cōterit in generali de illis
tūc hō saluabit. sic tū q̄si p̄ ignē **Sec̄** aut̄
est dicit iuriste/ de absolūtōe de excōicatio-
nibz/ etiā de oblitis/ qz nō oportz ab illis
itēz absolui dū hñs p̄tātē generalē vt pa-
pavel legat? r̄c. absoluit generalr ab oib?
sentētis/ qd̄ ē tutū petere r habere. **Ad**
datur ad p̄missā/ q̄ p̄tās p̄latoz in dādo
indulgētias nō est nisi quedā p̄tās dispē-
fatōis q̄ dōz ēē rōnalis r ad edificatōz r iō
si dent sine cā rātonali hās vel illas idul-
gētias vtpote p̄ solo intrāitu fauoris hūa-
ni/ vel alio tali mō nō oportet q̄ indulgē-
tie tū valeāt q̄stū sonāt **Propterea** fatue
sunt r sup̄stitiose qdā ititularōes de idul-
gētis. xx. mille ānoz vel tali mō q̄ dixerit
quiqz pater noster/ āñ talē imaginē r̄c. **Et**
ēēt p̄ p̄latoz puidēdū. qz cedit hoc in con-
temptū r irrisionē indulgētiaz. nec conti-
net veritatē. **Uñ** plena indulgētia vt so-
lebat dari/ p̄ passagio terre sacre. **Constat**
tū q̄ factū p̄ q̄ sunt indulgētie maḡ pui-
legiatū est/ q̄s aliō ceteris p̄ibz. **Addatur**
p̄tētia q̄ forma dādi indulgētias sepe va-
ria ē. q̄z enī dāt sub certis conditōibz vt si
sint confessi r contriti/ r si dederit man?
adiutrices. q̄z dāt ex̄ntibz in grā. vel infra
mēsz hūerit grāz/ itaqz tūc dū habēt gra-
tiā recipiūt grām sine alio actū confessio-
nis. vel sacramentalis absolūtōis **Unde**
dare indulgētias non cōp̄rie absolūere a
pctis/ s̄ ē de penitētia debitā relaxare vel
in toto vel in pte. **Et** ita p̄z q̄ non req̄rit/
certa formā v̄boz/ sicut i sacramento s̄ suf-
ficit explicare fm intentionē pape dātis.
q̄ dantur tali tales indulgētie.

Queris vltius

Utz absolūtio a penaz a culpa p̄ articulo
mortis semel in vitā possit dari illi q̄ non
est tūc moritur? **Respondeo** circa hoc ne-
cessariū est cognoscere qd̄ r quō papa in-
tēdit dādo indulgētias iūtra illō q̄ vltio ad-
debat in solūtōe alteri dūbitatiōis. qz si
intēdit q̄ solūmodo veleāt indulgētie p̄
illo q̄ moritur? est r pro hora q̄ est moritu-
rus/ tunc quantūcumqz deē indulgētia
a sacerdote/ illa nō habet effectū nisi pro
hora mortis **Unde** si ille postmodū mo-
riat in peccato mortali effectus indulgē-
tie impedit. **Si** autē moriatur in gratia
forte tūc prima indulgētia sortiet effectū

etiā si sacerdos defuerit dans istas indulgentias. Ad id forte quia nescit hic satis intentio pape conferētis. Unde quibus sacramenti extreme vnctōis. nō debeat dari nisi in articulo mortis tamē si ille suscipiens nō moriatur pro tunc nihilominus erit vere inunctus sacramentali. et tamen in altera vice articuli mortis poterit iungi. nō enim dicitur articulus mortis. qz p illū vel in illo hō moriatur sed qz fm pbabilem coniecturā humanā/ nō est in dubio mortis/ et ita nō oportet expectare horam extremi suspirij. Est igitur tutum cōsiliū in datōne hōi indulgentiarū a pena et a culpa pro articulo mortis/ qz in quolibet tali articulo prout expressum est/ petat infirmus sibi dari indulgentiā talem fm pape intentōem et qz conferēs sic dirigat intentionē suam. et dicat verbis quibus valet p qz absoluerit eū sacramentali. modo debito tā ab excoicatioibz qz a pctis. do tibi plenā indulgentiā de pctis tuis. habēdo vt dictū est. intentōnem ad grām a papa expressam/ siue explicet siue nō illa intentō

Alterius ad illud

qz quesisti si versus ille/ dirupisti dñe vincula mea. et dictus semel vel ter in morte habeat efficaciam qualē quidā ponit et imponit Augus. dixisse Respondeo p regula circa talia que sunt innūerabilia qz nūqz attribuenda est aliqua virtus supnaturalis/ talibz rebus quibuscūqz. nisi hoc trahi possit ex scriptura sacra. vel reuelatōne diuina et oppositū credere/ habet quādā speciē supstitutōis/ plus vel min⁹. fm naturam opis vel assertōis. Nō oportet tñ qz semp sit pctm mortale/ imo habet sepe excusatōem licet apud simplices et pios qz nō ponit spem in talibz nisi ex virtute diuina/ quā reputat deū talibz rebz ididisse ac p inde subleuant spem suā. et ymaginationē habent fortiozem. quibus instruendi essent crebrius. tam p sermones qz aliūde vt spem suā pot⁹ figerent in auxilio dei/ et scōz imediate. qz talia ad innēta qrerēt. Nihilomin⁹ descēdēdū ē qz fragilitati et debili deuotōi hōim. et pauca fidei/ qz ne queūt sic ferri in deū imediate. Et ex hoc pnt excusari nouenarie qz siūt cū cert⁹ obfūctijs qz credūt simplices eē necessarias et qz alioqn nihil valeret qz qd agerēt. vt si solū eēt octo dies vel si xi. eēt. sili si def

cā dela longiudis illi⁹ qz offert qz pl⁹ pdest qz longior/ et ita de silibz innūeris. Nō est igitur quilibet talis obfūctia condēnanda. et extrahēda tāqz impia/ s3 pot⁹ studēdum est vt illō qz fit/ fiat intentōe pia ad deū. et sub spe auxiliij sui/ ab ipso et nō altero qz libet psequēdi. Sic pie pnt dici. qz p⁹ et filia nō de assertōe certa/ qz hēat vim huiusmodi. s3 qz deuotio dicētis hoc meref adiuuāte gratia dei. et spes interim sua rigorosius eleuatur.

Ad aliud cum que

rit. si qz sacerdos absoluat aliquē bona fide. credēs hēre pātē absoluedi illū. qz tñ in pitate nō h3 pātē debeat p modū face re cōsciaz illi quē putauit absoluerē. Et si sic qd ageret si iā mortu⁹ extiterit. Rñdeo qz tal nō est absolut⁹ sacralit⁹. saluabit tñ ex qz bona fide pcessit et ptrit⁹ est/ nisi post modū dum venerit ad noticiā suā veritas ptepsit cōfiteri. Sacerdos at tenet sibi facere cōsciam dñi rescuerit et hoc si pmode possit fieri alias nō/ nec oportet qz si nō fecerit alteri cōsciam de hoc qz nō pmode pnt aut potuit. sit in picō dānatōis/ p fite ri tñ de ignorātia aut negligētia tutū erit

Aliud quesisti si di

cēdo officiu diuinū occurrat cogitatō de uota circa aliō qz sonāt pba fuitij/ sit vtili⁹ isēq cogitatōz illā vel p trinuare. qz reducere se infra terminos et limites fuitij. Rñ de qz talis. aut ē exercitat⁹ iā circa illā cogitatōz. ita qz trāsit apd eū in pteplatōem. i. qz facilt⁹ et absqz ipedimēto pnt fm illā se ipm eleuare. et fm illā videre. velut in luce claro et ipturbato. et ita poterit talis incōteplatōe semet exercere etiā tēpe fuitij. qz cū oī facilitatez absqz ipedimēto reuersio nis ad ea cogitāda qz dicūt in fuitio. trāsibit in hoc nūc in illō. Si vō cogitatio qz occurrit sit insolita et egeat grādiz forti attentionē nec possit trahi ad failiāre cogitatōez et faciltē. nisi cū diuina meditatōe tñc in hoc casu videf tuti⁹ et p fuitij cogitatōz illā differre. vsqz p tps fuitij. qñ fuitiū ē impositum sub diffinito. Et fm hoc videf itelligi illō dictū. Si bern. i vna omel sup cātica ybiverat. ne qz aliō tēpe ser uicij cogitet. etiā si salubre aliqd occurrerit. et. Placuit imprecatio lris tuis in feta qua petis. vt oēs nos de in sua pace

De absolutione

custodiat/ et a turbatione mundi et hominum in abscondito faciei sue misericordie abscondat. Est accommodata penitentibus rempeccati qui minas ingentes horrendasque bellorum plures quam civilium opiniones/ a facie quorum non est refugium tutius et melius/ quam ad deum recurrendo/ per patientiam et humilitatem magnam. Nam in qualicumque angulo mundi qualis securitas/ qualis et pax sperabit. disposui manere stabiliter in loco meo paratus. et illic prestolari/ que domini voluntas de me fiat/ nam locorum mutatio quod perficere non satis inuenio. Expectamus autem prebendam amplioris et faciliorem ac verberationem in ecclesia illa magna/ non piseni sed paradisi/ ad quem tendimus. diuersis uisus. alius sic/ alius uero sic. iuxta uocantis dei/ varios et inscrutabiles modos. Faciat igitur quilibet per bona opera/ uocationem suam certam ne ab expectatione nostra/ nos confundat deus. Tu notatim frater carissime hoc egeris/ auxiliante gratia dei que iugiter tecum sit/ et fructum afferre faciat in patientia/ in qua sola possidemus animas nostras. **Lege. xlv. capi. hieremie prophete de uerbo domini ad baruch. Et huius uale memor mei/ in orationibus tuis. Nec pacem quam fieris extra/ sed assidue tecum habita et libero animi contemptu/ rumores fuge. non solum ne inceptas nouus auctor haberi sed ne te gratis impleat et uerent dominum in uocem/ et non trepidabis timore. ubi non erat timor. Aut si timendum est/ illum time qui potest corpus et animam perdere/ in gehennam ignis. Ammodo dum dubitationes huiusmodi morales pulsauerit animum tuum/ uel tuorum. recurre diligenter ad summam quam habes scilicet bertelinam/ quia illic repies rationes fere de omnibus talibus. aut saltem inquirendo perficies/ exercens ingenium. et noua quotidie addiscens/ uetera profundius in memoria radicabis. **Las uero solutiones que non inuenieris remanda et satis facere curabimus. ¶** Explicit epistola magistri Johannis Berson. missa fratri suo celestino. **¶** Ex predictis apparet quod forma sufficiens et secunda absoluendi in confessionibus ubi non habet scrupulus aliquis de excommunicatione aliqua uel irregularitate postea quam premissa est congrua aliqua imprecatio ut **Parcat tibi deus. uel misereatur. etc. uel similis. est ista. Ego absoluo te a peccatis tuis. In nomine patris et filii et spiritus****

sancti. amen. **Nec oportet alia addere. imo rursus est dimittere/ quia talia uel sunt superuacua et nugatoria/ uel distrabentia et plus nocenti quam securitatis et utilitatis afferentia. Ubi autem dubitatur uerissimiliter aut certitudinaliter scilicet de excommunicatione uel irregularitate/ forma habet in superioribus. nec fingat aliquis nimis leuiter scrupulos in materia conscientie/ sed expertorum et sapientium consilio utatur. alias nunquam ad solidam aliquam deuotionem perueniet. etc.** **¶** Que sequuntur in predicta littera non habent/ sed cognoscens ego quod ad capitulum. xlv. hieremie de baruch me remitteret legendum. manifestare nescientibus curauit. **¶** Sciendum igitur quod baruch qui scriba erat. preuidens nimiam calamitatem que oppressura erat iudeos de hierosolyma in qua ipse tunc erat quando nabuchodonosor rex babilonis/ oppugnauit eam/ et timens plurimum inuolui omnium ceterorum clade/ cepit intra seipsum querulos planctibus commiserari. quem dominus pie et paternaliter redarguens quod in tanta hominum multitudine in captiuitate adducenda/ ipse sibi requiem et gaudia querebat/ predictum ipsum baruch/ multa cum ceteris passurum corporaliter/ sed non sine grandi et dulcissima consolatione. seruaturus se animam eius/ quocumque pergeret promissit. quod quidem illi sufficere debuit. Unde sic habet in dicto capitulo. xlv. hieremie. uerbum quod locutus est Jeremias propheta ad baruch/ filium nerie/ cum scripsisset uerba hec in libro ex ore Jeremie anno r. Joachim/ filii ioseph regis iuda dicens. hec dicit dominus deus rex israel ad te baruch/ dixisti uel misero mihi quoniam addidit dominus dolorem dolori meo/ laboraui cum gemitu meo et requiem non inueni. **Nec dicit dominus sic dices ad eum. ecce quos ego edificauit destruo/ et que plantauit ego euello/ et uniuersam terram hanc/ et tu queris tibi gaudia. noli querere. quia ecce ego adducam malum super omnem carnem. dicit dominus/ et dabo tibi animam tuam in salutem/ in omnibus locis ad quemcumque perrexeris. **Nec tibi. Supra** quo uerbo ait gloria ordinaria in hunc modum. **Rudis** adhuc tolerantia passionum quas experturus erat baruch expauit captiuitatis calamitatem/ que tunc iochim imminerebat. **Unde** conquerit dolorem additum dolori suo/ cui respesum est a deo/ quod superflue quereretur sibi pacem cum totus populus sub fasce tribulationum**

laboraret. Signat autē eos qui pressura tribulationū vel psecutionū. quibz in pñti ecclesia grauat. pusillanimitate titubāt querentes consolatōem que solū in futuro plene promittit. **Uñ** vos autē cōtristabimini. sed tristitia uestra. vertet in gaudiū. **Decibi** Igit hoc exēplo eruditi/ rogem⁹ in spiritu hūilitatis et animo contrito obnitius patrē misericordiaz/ dñm nostrū vt si propter delicta nostra q̄ penas acerbissimas demeruerūt flagellari nos decreuerit saltē misericorditer corripiat/ cōseruans animas nostras/ ab omni murmurationis et impatientie piculo. quaten⁹ in p̄senti castigati salubriter et nō mortificati digni simus qui in eterna beatitudine cū sanctis omnibus cōsolemur. Amen.

De absolutōe defuncti carthusien.

Equit responsio ad interrogacionē carthusiensū aliquorūz. **Ad** videndū si defunctus possit absolui sicut dicit fieri apud carthusien/ dū inhumatio celebrat. **Nota**ri potest distinctio magistral q̄ quadruplex potest intelligi absolutio. **Quedā** est sacramentalis in foro consciētie. **Quedā** iuridicialis in foro ecclesie. **Quedā** satisfactoria. **Quedā** deprecatoria. **Constat** q̄ defunctus nō potest absolui sacramentaliter sicut nec potest confiteri quoniā a mortuo perit confessio et ad hoc potest reduci illud dictū petri quod cūq̄ ligaueris sup terrā etc. nō dicit sub terra. **Rursus** qz si defunctus sit in gloria/ nō indiget. **Si** sit damnatus nō est capax/ si sit in purgatorio ipse alr saluabit. **Constat** p̄erea q̄ defunctus si fuerit excoicatus in foro ecclesie vel exteriori/ penituerit potest absolui/ et quo ad corpus et quo ad animam sicut frequēter practicat. **Et** in hoc casu/ potest officians dicere absoluo te. non in primo/ nec in sequētibz expedit. **Constat** rursus/ q̄ p̄ modū satisfactōis/ potest defunctus existēs in purgatorio recipere absolutōem a pena sua multiplici. **Uno** modo dum p̄claris p̄sona applicat meritum sue satisfactōis pro defuncto. **Alio** modo dum hoc facit vna cōgregatio p̄ricularis vel caput congregatiōis. **Tertio** modo si papavelit cōmunicare de thesauro ecclesie/ p̄ modū indulgentie/ quoniā

isto modo potestas pape et clauis ecclesie possunt se extendere ad defunctos in purgatorio/ saltem indirecte cuius declaratiō posset longius extendi/ sed hic omittitur. **Fundamentū** datur in articulo symboli sanctorū cōmunionē. In quo fundatur valor suffragiorū pro defunctis factorū per viuos. **Constat** deniqz q̄ p̄ modū deprecationis et impetratiōis potest defunctus existēs in purgatorio frequēter absolui iuxta doctrinā cōem omnium doctorum/ et vniuersalem ritū ecclesie/ que p̄ defunctis instituit oratiōes atqz suffragia. **Et** in illa oratio cū similibz/ absolue q̄sum⁹ domine. **Iuxta** quē modū absolutōis/ sūt in ecclesia quotidie absolutiōes generales ante missam/ et in cōpletorio. dum post cōfiteor dicit. absolutōem etc. **Et** isto modo nlla est difficultas in predicta obseruatōne carthusien. vel aliorū qui dicuntur absolui defunctos/ si non vtatur nisi verbis deprecatorijs. **Quia** vel intendūt impetrare absolutōem defuncti p̄ deprecatiōnem vel etiā p̄ satisfactiōnem suaz applicatiōem iuxta tertium membrū. **Si** vero fiat absolutio p̄ verbū p̄sentis tempis/ indicatiui modi/ vt dicendo ego te absoluo etc. **Potest** hic loquēdi modus/ p̄ intelligi vel interpretari/ tanq̄ sit deprecatorius. aut q̄ fiat iuxta scdm membrū distinctiōis absolutio quedā iuridicialis de excoicationibus/ si q̄ forsitan cōtracte sunt p̄ transgressionē statutorū religionis vel alio modo. **Qui** consonat quod inq̄rit a circumstātibz dū corpus debz inhumari/ vultis q̄ absoluat. **Sicut** etiā apud seculares quādoqz nō humaret corpus/ nisi episcopus vel curatus mādaret et creditores consentirēt. **Rursus** posset addi q̄ ex indulto apostolico. intelligat fieri largitio q̄dā indulgentiaz. p̄ quas absoluat defunctus a pena/ qua ligatus est in purgatorio. **Sed** hoc indiget maiori declaratiōe/ quia nec certū est de tali priuilegio vel indulto seu de forma eius. **Et** q̄ causa mouisset papā ad cōcedendū tales indulgentias carthusiensibz plusqz alijs quibus austeritas religionis videretur esse causa rationalis talis indulti. **Et** p̄ scripturā premissorū/ datū est intelligi q̄ prior magnus/ et cōsequenter alij/ funguntur auctoritate legati pape circa suos. **Et** istā p̄cessionē iudico rōnalem/ p̄ tollēdis

De casuū moderata reseruatōe

scrupulis / qui plures insurgunt apud timoratos in dei seruitio quā alias. Et vt afflictis p timore dei sua proffit afflictio. Unde licet defuncti nō sint habiles facere ea que cōmuniter instituuntur pro peccatione indulgentiarum / vt q̄ cōtribuant ieiunent orent. potest tamen papalis auctoritas concedere vt si p earū suis viuitalia faciant pro quibus dant indulgentie profint ipsis. *Finit*

A Super absoluendi potestate et qualiter expediat fieri reseruatōnem peccatorum.

Glorificate deū q̄ dedit potestatem talem hoīb. Math. i. 4. a Quod verbū q̄uis literalit̄ sit de potestate sanatis morboꝝ in corpe / tamen principali⁹ intelligitur p̄ misteriu / de potestate clauium / soluentiu pestes peccatorū in mente. Hec autē potestas clauiu que circa corpus christi misticū cum membris suis que sunt fideles exercet. residet in sua plenitudine et fonte apud papā / de hinc ad prelatos maiores vsq; ad minores q̄s curatos appellamus derivat ordine Ierarchico / diuinitus nō humanitus instituto ad edificatiōem ecclesie / et salutem populorū / quā christus expediens indicauit. Et quoniā expedit viam penitentię p̄ clauis ecclesiasticas nec nimis aperiri / pro cōtemp̄u / nec improbe coartare sine fructu. Videndum est p̄cipue de potestate curatorū que quotidie practicat qualiter sit et qualiter nō limitanda iuxta qualitates temporū et locorū et multiplicatiōnem transgressionū / et possibilitatē remediorū. Qua super re / placeat attendere propositiōes. nō declaratiōes / q̄ sequitur.

Om̄is casus qui nō inuenitur a curatis remor⁹ / censendus est eis concessus in foro consciētie respectu subditoꝝ. **O**m̄is casus cuius reseruatō ad superiorem / vel nō deceret vel nō expediret / curatis est relinquendus.

Om̄is casus pure secretus / nec scandalifans proximū relinquendus videt̄ esse curatis. presertim vbi nō est spes maioris imo deterioris effectus / vt quia peccator nunq̄ iret ad prelatū. nec forte noto cuiq̄ (p̄out sepe fit) auderet cōfiteri.

Om̄is casus excommunicatiōis late sententię p̄ hominē / et nominatū in banc vel illā

personā publice potest a curatis ratiōnabiliter reseruari. **C**asus excommunicatiōis etiam late sententię p̄ iura vel hominē et hoc sub quadam generalitate nulla persona nominata videt̄ posse concedi curatis vt absoluat / cum iniuncta satisfactiōne faciēda / quārum iura permittunt. et q̄des reipublice. cum cleri p̄uilegio pati potest. **C**asus carnaliū lapsuum presertim in sexu muliebri ac puerili / qui secreti sunt. videt̄ curatis dimittendi / sub terrore futuri iudicij / cōmixtione brutorum excepta. si nō desperatio timeatur in remittendo. **C**asus votorum cōmuniū et sepe stultoꝝ cum absolutiōne de preteritis et cōmutatione pro futuris videtur curatis relinquendi / maxime si sint secreti et si palam inutiles appareāt aut modicum fructuosi / possunt tē prelati talia cōmittere ratiōne potestatis sue superioris et ciuili que in oī voto ciuili supponitur non excepta sed inclusa. et.

Casus restitutiōnū incertarū ac modici p̄cij / possunt curatis dimitti / secus i certis secus in magnis precijs / secus in defraudationibus notorijs et scandalosis vsurarijs. **C**asus heresum occultarum et mentalium. **C**asus similiter blasphemiarū leui motu ire prolatarū. **C**asus piuriorum quotidianorū non iudicialiū. **C**asus fornicatorū sine horrore ac lesione proximoꝝ ac sacramētoꝝ abusione. **C**asus sacrilegij parui. **C**asus offensionis parentum sine lesionis enormitate possunt curatis dimitti. **C**asus abortiuū vel in ventre. vel extra qui veniūt omnino preter intentionem parentum / dimittendi sunt curatis / maxime si sunt secreti / nec proxios scandalizant / quoniā pro talibus nullo modo danda est penitentia grauis / p̄sertim publica. Que non pia sed crudel vbi loquimur est censenda. nec excusat sed ac culat. hoc loco dicere q̄ datur ad terrores aliorum. **C**asus habentes in decretis patrum / suas penitentias limitatas / nō sunt propterea sic semper / ymmo nec frequenter obseruanda p̄ curatos in absolutiōne conferenda quādo secreti sunt. Secus de publicis / oportet certe vt penitentie sint pro circūstantijs arbitrarie. **C**uratus q̄z dimittere penitentē ire in purgatoriu cū parua penitentiā / quā hic implere vult q̄z cū magna non implenda ducere